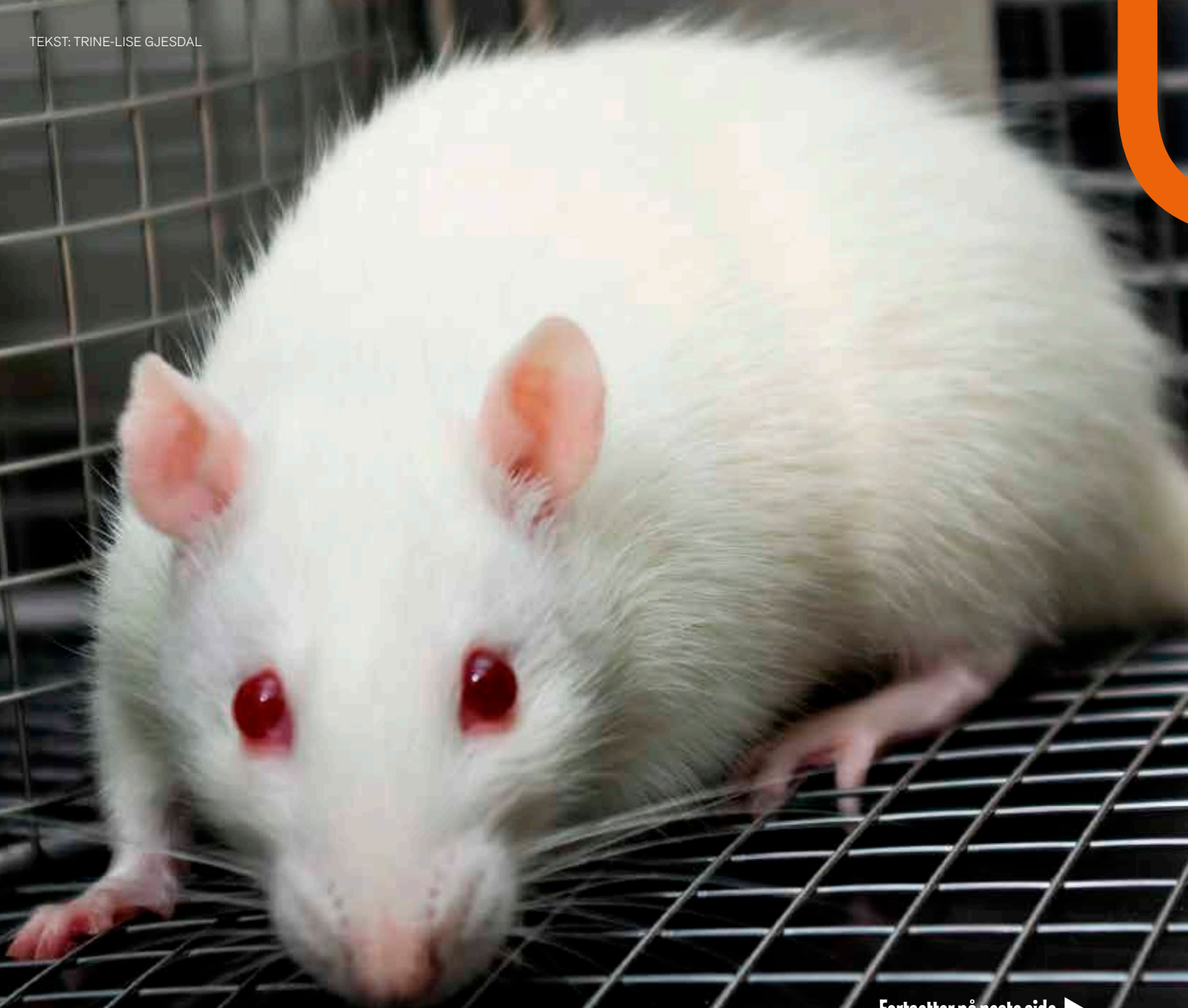

Livet som forsøksdyr

Noen mener at dyreforsøk er dyremishandling.
Hvordan er livet til et forsøksdyr?

TEKST: TRINE-LISE GJESDAL

Fortsetter på neste side ►

Mange forsøksdyr lever ute i naturen. Elg er blant dyr som merkes med radiosendere.

Mus og rotter er vanlige forsøksdyr. De får god omsorg og pleie.

Vi har snakket med en som jobber med forsøksdyr hver eneste dag. Hun heter Siri Knudsen og er sjef på forsøksdyravdelingen ved Universitetet i Tromsø. Siri er veterinær og kan fortelle masse om forsøksdyr: hvilke regler forskere må følge for å bruke dyr i arbeidet sitt, og hvordan livet som forsøksdyr er.

Beskytter dyrene

– Dyr kan verken beskytte seg selv eller snakke for seg. Derfor må de som skal bruke dem i forskningsforsøk, følge lover og regler. Reglene skal beskytte forsøksdyr og sørge for at de har det så bra som mulig. Og det er like viktig at alle som jobber med dyrene, er snille med dem og behandler dem godt. Alle som skal jobbe med

Siri Knudsen er sjef på forsøksdyravdelingen ved Universitetet i Tromsø. Det er strenge regler for hvordan dyrene skal behandles.

Fisk er det vanligste forsøksdyret i Norge.

Selen er et annet dyr som følges med radiosendere.

forsøksdyr, må derfor gå på kurs først, forteller Siri.

Det er heller ikke slik at man får lov til å bruke dyr i alle typer forskning. Man får ikke bruke dyr dersom det fins andre måter å gjøre forsøk på. I Norge må alle som skal jobbe med forsøksdyr, spørre om lov hos Forsøksdyrutvalget. De som jobber der, passer også på at forsøksdyr har det bra og blir behandlet riktig.

Forskning for dyrenes del

I fjor brukte Norge 1,7 millioner forskningsdyr. Mange mus, men flest fisk. Siden vi driver mye oppdrett av fisk, forsker vi på fiskevaksiner og lakselus for å lage medisiner til fisken.

– I mange land brukes forsøksdyr for å lage medisiner til mennesker. De fleste forsøksdyrene i Norge brukes i forskning som skal komme dyrene til gode. Mange forsøksdyr lever nemlig ute i naturen. Vi fanger for eksempel fugler, fisk, ulv, sel og andre dyr. Disse dyrene merker vi med radiosendere slik at vi kan studere hvordan de lever ute i naturen. Dette kalles feltforsøk, forklarer Siri.

Livet i et laboratorium

Dyr vi forbinder mest med forskning, er de som lever hele livet i et laboratorium, slik som mus og rotter. Men selv om de lever i fangenskap, tror Siri at mange av forskningsdyrene får bedre omsorg og pleie av forskerne enn det enkelte får som kjæledyr.

– Musene våre har for eksempel både løpehjul, bitepinner og hengekøyer. Hengekøyene er så populære at det nesten blir slåsskamp om dem, forteller Siri. Alle dyrene får friskt vann og veldig god mat. I burene kan musene bygge bol, kravle rundt, leke og ha det hyggelig med andre mus.

Men så er det selvfølgelig trist å tenke på at forsøksdyrene ikke lever så lenge. Siri forteller at alle forsøksdyrene har en egen veterinær og fastlege hos seg på laboratoriet. – Vi passer på at de har et godt liv mens de er hos oss. De skal heller ikke ha det vondt og ubehagelig, lover Siri.